

Op bezoek bij ...

Algemene omschrijving

In de werkvorm *Op bezoek bij ...* staat de ontmoeting centraal. De klas gaat op bezoek in een gebedshuis of museum. Of er komt iemand in de klas iets vertellen over het leven als jood, christen of moslim.

In elke Vlaamse gemeente en stad vind je een kerk. Kerken zijn doorgaans grote en opvallende gebouwen die van verre herkenbaar zijn door hun toren.

In de grote steden staan synagogen, de gebedshuizen van de joden. Een synagoge is aan de buitenkant niet altijd te herkennen. Soms staan er Hebreeuwse letters op de buitenkant, en soms zijn er joodse symbolen zoals een davidsster, een kandelaar of de stenen tafelen verwerkt in de ramen. Sommige synagogen zijn groot en indrukwekkend, andere zijn niet groter dan een huiskamer.

De laatste jaren komen er ook steeds meer moskeeën in Vlaanderen. Soms worden bestaande gebouwen, zoals een voormalig schoolgebouw of een kerk, als moskee gebruikt. Soms worden ook nieuwe moskeeën gebouwd. Moskeeën hebben soms één of meer slanke torens, minaretten.

Al deze gebedshuizen zijn een bezoek meer dan waard. De buitenkant van de gebouwen is vaak mooi om te zien en interessant om meer over te horen. Binnenin valt ook een wereld te ontdekken: er is van alles te zien, te horen, te voelen en te proeven.

Ook kan ervoor worden gekozen een gast met een joodse, christelijke of islamitische achtergrond in de klas uit te nodigen, die kan vertellen over zijn/haar beleving van religie.

Als de leerlingen op deze concrete manier in aanraking komen met een religie, zal het boek *God Adonai Allah* meer voor hen gaan leven.

Doelgroep

De werkvorm *Op bezoek bij ...* is bedoeld voor de derde graad van het basisonderwijs. Ook voor de leerlingen van de eerste graad secundair onderwijs is dit een bruikbare werkvorm. De klas kan cultureel en religieus zowel homogeen als heterogeen zijn samengesteld.

Doelen

Deze werkvorm heeft de volgende leerdoelen:

- De leerlingen zijn in aanraking gekomen met concrete gebouwen, voorwerpen, uitingen en personen uit jodendom, christendom of islam, als aanvulling op het boek *God Adonai Allah*.
- De leerlingen zijn nieuwsgierig geworden naar, en kunnen openstaan voor de manier waarop gelovigen hun geloof beleven.
- De leerlingen zijn gevoelig geworden voor het rituele in religies.
- De leerlingen hebben kennis opgedaan over jodendom, christendom of islam.

Benodigdheden

- het boek *God Adonai Allah*;
- eventueel voor elk kind een kopie van het gedeelte dat gelezen wordt.

Vooraf

De activiteiten van deze werkvorm kunnen heel goed plaatsvinden nadat je een van de andere werkvormen met de klas gedaan hebt. Als dan duidelijk is geworden waarover de leerlingen nog vragen hebben of waarover zij meer zouden willen weten, kan voor een van de drie religies gekozen worden.

Vorbereiding van een bezoek aan een gebedshuis

- Leg contact met een gebedshuis bij je in de buurt en vraag naar de mogelijkheden voor rondleidingen voor kinderen en jongeren. Bezoek de plaats, oriënteer je op wat er te zien is, maak kennis met de rondleider en maak goede afspraken.
- Schrijf een brief voor de ouders waarin het doel van het bezoek wordt uitgelegd. Maak duidelijk dat het niet de bedoeling is de leerlingen te bekeren.
- Zorg voor extra begeleiding tijdens het bezoek.

Activiteiten in het kader van een bezoek aan een gebedshuis

- Lees met de leerlingen de teksten van hoofdstuk 4 uit het boek *God Adonai Allah* en laat hen in kleine groepjes extra vragen bedenken en opschrijven over wat ze in het gebedshuis graag zouden willen zien. Misschien heeft het te bezoeken gebedshuis ook een website waarop de leerlingen vast kunnen kijken?
- Bereid eventueel met een groepje leerlingen een

posterpresentatie voor over zaken die ze te zien krijgen in het gebedshuis. Ter voorbereiding op de excursie presenteren zij dit alvast aan de klas.

- Als het mogelijk is, is het leuk als een klein groepje uit de klas alvast een oriëntatiebezoek aan het gebedshuis brengt en een puzzeltocht voor de rest van de klas in elkaar zet, met vragen als ‘Wat zie je als je ...’ of ‘Hoe heet ... en waar dient het voor’. Of vragen als ‘Wat is de eerste letter van dit voorwerp?’, waardoor uiteindelijk een woord te lezen valt.
- Of maak zelf, voorafgaand aan het bezoek, een lijst met belevingsvragen die de leerlingen tijdens het bezoek mogen beantwoorden. Voorbeelden van belevingsvragen zijn: ‘Wat vind jij het mooiste plekje?’, ‘Wat is daar te zien?’, ‘Als jij hier zou gaan bidden, waar ga je dan zitten/staan/knielen?’

Tips voor het bezoek aan een gebedshuis

- Vertel de leerlingen dat dit gebouw voor veel mensen heel belangrijk is en dat je je dus rustig moet houden.
- Houd rekening met plaatsen waar je niet zomaar mag lopen. Daar kan ook een speurvraag aan verbonden worden: ‘Waarom zou je hier niet verder mogen?’
- Als iemand van het gebedshuis een rondleiding verzorgt, is het aardig als de leerlingen als dank een tekening maken of opschrijven wat ze van het bezoek hebben gevonden om de persoon in kwestie te bedanken.

Vorbereiding van een gast in de klas

- Denk na over de vraag wie geschikt zou zijn om in je klas iets te vertellen over zijn/haar geloof. Deze persoon moet de leerlingen niet willen bekeren, maar hen deelgenoot willen maken van zijn/haar leven als gelovige. Misschien is er een ouder van school, een

rabbijn, een priester, een dominee of een imam die op school kan langskomen?

- Schrijf een brief aan de ouders waarin het doel van het ontvangen van de gast duidelijk wordt. De gast komt de leerlingen niet bekeren.

Activiteiten in het kader van een gast in de klas

- Lees met de leerlingen de teksten van de hoofdstukken 3 en 5 uit het boek *God Adonai Allah* en laat hen in kleine groepjes extra vragen bedenken en opschrijven die ze graag beantwoord zouden willen hebben. Dit kan ook in kleine groepjes gebeuren.
- Wanneer iedereen zijn vragen heeft bedacht, kan er een vragenlijst worden samengesteld aan de hand waarvan de gast in de klas geïnterviewd kan worden.
- Stel een aantal interviewers aan die de vragen kunnen stellen en laat een aantal leerlingen de antwoorden opschrijven, zodat er naderhand een kort verslagje van de antwoorden gemaakt kan worden.
- Na het interview kunnen de leerlingen als bedankje een (zelfgemaakt) cadeautje overhandigen. Als er verslagen worden geschreven, is het leuk die ook aan de gast te sturen met een bedankje.

Afronding of leermoment

Het bezoeken van een gebedshuis of het ontvangen van een gast kan beschreven worden in een stukje voor de schoolkrant. Ook kan er een muurkrant gemaakt worden, die in de gang opgehangen kan worden. Het is leuk de andere klassen ook deelgenoot te maken van de bijzondere activiteit waaraan de klas heeft deelgenomen.

Extra informatie

Er kan gebruikgemaakt worden van leskisten met als

thema jodendom, christendom of islam (te ontlenu bij Obed: www.obed.be). Meer uitleg over de leskisten in werkvorm 5 bij verdere informatie/literatuur).

De Nederlandse SchoolTV heeft een serie over verschillende gebedshuizen gemaakt: *Heilige huisjes*. Geef dit onderwerp als zoekterm in op www.schooltv.nl/beeldbank. Onder ‘producten’ kunnen de dvd’s besteld worden.